

DOMA

DNES

MAGAZÍN MLADÉ FRONTY DNES O BYDLENÍ, ZAHRADĚ A HOBBY

4. PROSINCE 2022

Vánoční SPERKY

STROMKOVÁ bižuterie

Také vánoční ozdoby podléhají módním trendům. Letos vede zlatá, stříbrná a pudrově růžová – podporují totiž touhu po tradicích, které snad jako jediné zůstávají stejné ve stále rychleji se měnícím světě. To ale neznamená, že si nemůžeme ozdobit stromek podle vlastních představ. Výběr je široký...

text Lucie Martínová a Jitka Horčicová foto archiv firem

OD SRDCE

Ručně broušenou vánoční ozdobu Love z kolekce Pink navrhl designér Rony Plesl. Rúckl, cena 1 196 Kč

▼ **TŘPYTIVÉ KOUZLO**

Klasická koulička je výrazně oživena zlatými hvězdičkami.

Asko nábytek, cena 12 Kč

◀ **KDE VISÍ SANTA CLAUS**

Závěsná dekorace Vinterfint od návrhářky Evy Lungreen potěší především děti.

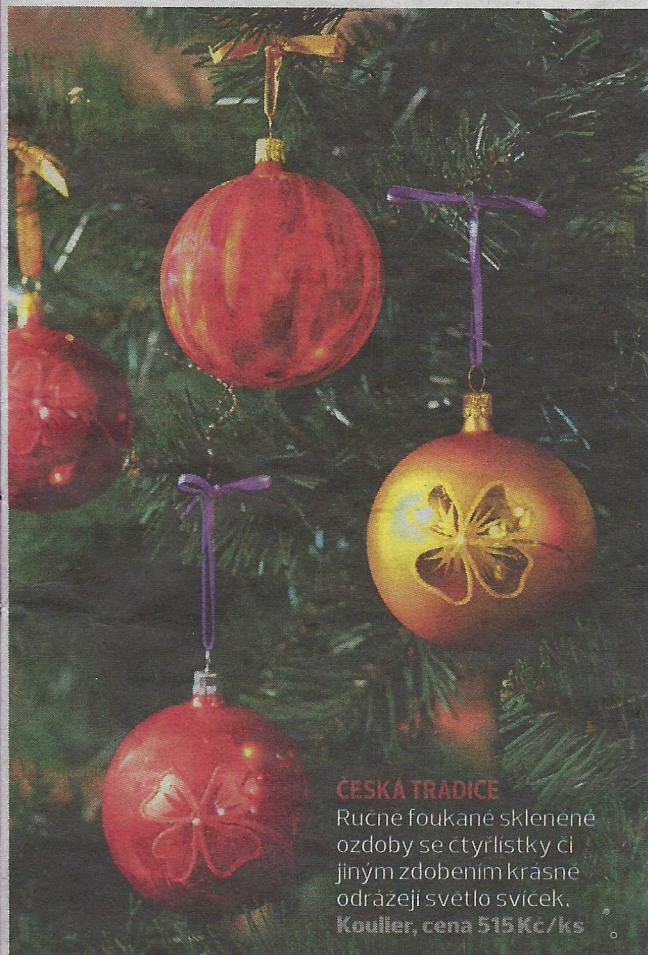
IKEA, cena 299 Kč

▶ **PYŠNÝ KRASAVEC**

Malovaný páv s dlouhým péroým ocasem je nepřehlédnutelný. Upevňuje se pomocí klipu.

Le Patio, cena 850 Kč

ČESKÁ TRADICE

Ručně foukané skleněné ozdoby se čtyřlístky či jiným zdobením krásně odrážejí světlo svíček.

Koulier, cena 515 Kč/ks

VE FOLKLORNÍM STYLU

Sada pěti dřevěných ručně malovaných ozdob s venkovskou tematikou.

Fler.cz/TalkFolk, cena 530 Kč/5 ks

POZOR, křehké!

Česká hudba, české pivo, české sklo. Tato trojčlenka reprezentovala naši zemi řadu let. K dobře známým společnostem vyrábějícím unikátní skleněné výrobky, ať už jde o Mošer, Preciosu, Rückl a mnoho dalších, se před dvěma lety přidala ta se jménem Koulier. A ,koulí to opravdu dobře.

text Petr Tůma foto autor

Když jsem viděl vánoční ozdoby od Koulieru poprvé, myslel jsem si, že jsou z plastu. Tak dokonale se zdály být. Až bližší pohled odhalil miniaturní rozdíly v lehké odlišném tvaru i v jinak nasměrovaném tahu zdobícího štětce s vlasy z veverčích chlupů. Až jsem se zastýděl, když mi bylo řečeno, že všechny ty koule, ale třeba i oříšky, stromečky, květiny či ptáčky, vznikají vyfouknutím ze skla a následně jsou ručně dozdobené. Což znamená, že kousky se složitějšími vzory, například z aktuální kolekce Secese zdobené zlatou pastou, prošly rukama dam na malírně i patnáctkrát.

V křehkosti takového výrobku je zvláštní síla. Chováte se k němu najednou s respektem až bázní. Berete ho do dlaní tak něžně, jako by se jednalo o malé ptáčátko. Ostatně také skleněné labutěnky patří v kolekci Koulieru ke zvlášť vyhledávaným. Letos

v červenci jich ve sklárně na Oflendě předvedli na tzv. labutím festivalu na 2 022 kusů ve 169 unikátních variantách! Vytvořili tím český a možná i světový rekord.

BEZ ŠTYLKY BY TO NEŠLO

„Vyfouknutí labutě trvá tři čtyři minuty, tedy asi dvakrát déle, než se vyrobí koule. Sklář musí zvládnout nejprve výrobu těla ve formě a až pak se učí proces vytažení krku,“ vysvětluje Kateřina Šrámková, obchodní ředitelka značky Koulier. To ona obnovila výrobu skleněných ozdob poté, co odkoupila vybavení sklárny v Horním Bradle, které dříve spadalo pod Jablonec. Provoz tam zavřeli právě před dvěma lety. Postupem času zaměstnala Kateřina Šrámková i většinu pracovníků, které se vyfukování skla, jakož i jeho stříbrnění, barvení, zdobení či obsluhování tzv. floku, věnovaly i desítky let. Na poslední zmíněné stanici se ozdoby oblepují chmýřím, takže pak vypadají jako plyšové.

Celý proces však začíná ve foukárně, kde pracují ženy schopné vytvořit denně až 600 kusů koulí o průměrech 6, 7, 8, 10 a 12 cm. Dochází tam i jeden muž – nejmladší foukač (je mu přes čtyřicet) Vít Landsman. Jeho specializací jsou skleněné špičky na vánoční stromky – jeho zatím největší měřila dobrý metr a půl. Při nahřívání odtažky (dutých trubiček) nad plynovými hořáky se musí postupovat rázně, ale opatrně. I tak se stává, že natahované sklo, do kterého se fouká, náhle praskne. Žádný div, že foukačky mají vždy nějaký ten prst ovázaný, střepey jsou nejen ostré, ale též miniaturní. Na každé ozdobě, v místech, kam nakonec přijde dráto-

▲▼ DOTEKY ISLANDU I SECESE

Vyrábět speciální kolekce vyžaduje nápady a sílu dotáhnout vše do konce. V případě značky Koulier to je však i cesta k úspěchu.

vá záponka pro zavěšení, ,trčí' během celé výroby štylek – kousek původní skleněné tyčinky, za níž se ozdoby při jednotlivých operacích drží. Se čtyřmi koulemi zakončenými štylkou pracuje i paní Iva, která průhledně bílé koule barví dusičnanem stříbrným. Stríkne ho dovnitř a poté ho rozťáčí

V ZÁŘÍ PLAMENU

Trubice zvané ,odtažky' je nutné nahřát tak, aby z nich šlo tvořit různé velké koule a další tvary.

HURÁ DO VANY

Voda plná bublin z jara má teplotu 52 °C. Stříbrnou emulzi uvnitř ozdoby je třeba rozlít po jejich stěnách.

TROCHU JINÁ KANCELÁŘ

Zatímco většina z nás sedí celý den u počítače, dámy na malírně koukají jen na své ruce a špičku štětce z veverčích chlupů.

po vnitřních stěnách ozdob pohybu připomínajícími provzdušňování vína ve sklenice. Dusičnan dodá ozdobně zrcadlový efekt, ale nesmí na ni cáknout zvenčí, reagoval by se vzduchem a ozdobu by začernal. Ze stříbrnářny putují výrobky do sousední místnosti zvané máčírna. Tam se noří do různých

odstínů acetonových barev, za štylek se napíchnou na špejli a nechají zaschnout. Mít stromeček ozdobený jako duha letělo spíš před pár lety, na e-shopu www.koulier.cz jsou teď nejvyhledávanější kousky barvy karamelu, za nimiž následují ty bílo-zlaté či různobarevné perleťové zvané kahuri.

MUSÍ VÁS TO BAVIT...

... říká paní Andrea, která skleněné ozdoby maluje dobrých dvacet let. Ty z jednotlivých kolekcí musejí vypadat shodně – linky, tečky či geometrické vzorce mají dané. Ale vždy se najde čas i na okamžitý nápad, kdy vznikne jedinečný kousek, který nebude mít nikdy nikdo jiný. Na barvení se používají různé tlusté štětce i odstíny barev, některé zahuštěné křídovým práškem, jiné na bázi lihu. Ke zdobení patří i možnost na výrobek něco nalepit, třeba miniaturní lesklou drť. Ta dříve pocházela z kousků rozbitých ozdob, dnes jde o jakousi umělou perleť.

A co budou dámy z Koulieru dělat po Vánocích? Snad si trochu odpočinou, ale nezaštaví se. Vždyť rukodělně foukané ozdoby nejsou už dávno čistě vánočním artiklem. S jarem se vrátí průhledné koule z kolekce Česká louka s obrázky lučních květin – vlčími máky, chrpami, jetelíčkem či koptetinami. V dubnu převládnu skleněné kraslice, na květnový Svátek matek ručně malovaná srdce... A po celou tu dobu budou přijíždět do dílny na hranici Vysočiny a Chrudimska zástupy zvědavých návštěvníků, aby si na vlastní oči prohlédli, jak tyto křehké, typicky české šperky vznikají. ●

petr.tuma@mfdnes.cz

JAKO LÍZÁTKO

Během celé výroby se koule i další ozdoby drží za zbytek původní trubičky, jemuž se říká štylek.

MEDVÍDEK

Pokud se na kouli maluje třeba medvídek, jako zde, musí se vždy chvíli počkat, aby barva zaschla.

